

De geheimzinnige
vissendief
en andere avonturen
van jonge natuurhelden

future
for
nature
academy

KNNV UITGEVERIJ

Inhoud

De geheimzinnige vissendief	9
Bijgelovige bosbewoners	22
Haai aan de haak	35
Djamila en de chimpansee	46
Witte kikkers met rode ogen	57
De helpende honingbij	70
Een droom van boom tot boom	81
Stroppers in de val	94
Een luipaard in de stad	107
De avontuurlijke dromen van Bo	119
Zomervakantie in Barba Azul-natuurpark	129
Een avontuur met acht poten	142

De geheimzinnige vissendief

Geschreven door Charlotte Betel

BONK BONK! Mai schrikt op uit haar slaap. Wie klopt er zo laat nog op de voordeur? Op de gang klinkt gestommel. Mai hoort papa's stem, maar kan niet verstaan wat hij zegt.

Ze gooit de deken van zich af en stapt zo stil mogelijk haar bed uit. Op haar tenen loopt ze naar de deur en opent hem voorzichtig.

'Ik weet dat jij het was, twee mensen hebben je gezien!', schreeuwt de boze man. Mai fronst. Ze herkent de stem: het is de visboer. Waarom is hij zo boos?

'Waar heb je het over?', hoort ze papa vragen. 'En kan je alsjeblieft wat stiller zijn? Mijn kinderen liggen te slapen.'

Nou, dat is al niet meer zo. Misschien dat Arun, Mai's kleine broertje, nog wel slaapt, maar zij niet. Voorzichtig sluipt Mai de gang op en gluurt om het hoekje.

'Jij hebt vissen uit mijn visvijver gestolen!', gaat de visboer boos verder. 'Mensen hebben je gisteravond zien lopen met mijn vissen.'

Papa schudt zijn hoofd. 'Ik? Ik heb helemaal geen vissen gestolen. Hoe kom je erbij?', zegt hij verbaasd.

'Nou, dat zullen we nog weleens zien', zegt de visboer snuivend. 'Ik ga morgen naar de politie. Het moet nu een keertje ophouden!'

Nog voordat papa daar iets op kan zeggen, draait de visboer zich om en loopt hij boos weg. Mai hoort papa diep zuchten. Dat kan toch niet waar zijn? Papa zou nooit iets stelen!

‘Papa?’, vraagt Mai voorzichtig.

Papa schrikt en draait zich snel om. ‘Sorry, hebben we je wakker gemaakt?’

Mai knikt.

‘Kom, het is al laat. Zal ik je weer instoppen?’

Mai volgt papa haar slaapkamer in en kruipt weer in bed.

‘Waarom denkt de visboer dat jij zijn vissen hebt gestolen?’, vraagt ze.

Papa gaat op de rand van het bed zitten. Hij strijkt een lok haar achter Mai’s oor.

‘Dat weet ik niet. Ik ben gisteravond wel langs zijn visvijver gelopen, maar ik heb natuurlijk niks gestolen. Ik had niet eens een hengel mee.’

Papa kijkt somber. ‘De visboer heeft al verschillende mensen de schuld gegeven. Er worden steeds meer vissen gestolen uit zijn vijver. Maar maak je maar geen zorgen, lieve Mai. De politie zal alles wel goed uitzoeken. Slaap lekker.’

Papa trekt de dekens over Mai heen en loopt de kamer uit. Mai draait zich om. Ze heeft een vervelend gevoel in haar buik. Wat als de politie papa niet gelooft? Moet hij dan naar de gevangenis? Wie heeft de vissen gestolen? Als Mai dat wist, dan kon ze dat aan de politie vertellen.

Het duurt nog een lange tijd voordat ze eindelijk in slaap valt.

De volgende ochtend wordt Mai wakker met een vastberaden gevoel: ze heeft een plan. Ze zal bewijzen dat iemand anders de vissen heeft gestolen. Dan zullen de visboer en de politie papa zeker met rust laten. Snel kleedt ze zich aan.

Op de plank boven haar bed ligt een camera – het grote cadeau voor Mai’s elfde verjaardag. Ze houdt ervan om foto’s te maken van de prachtige natuur rond haar dorp.

Later wil ze misschien natuurfotograaf worden. Eerst gebruikte ze papa’s telefoon om foto’s te maken, maar nu heeft ze haar eigen camera! Hij is van haar oom geweest en werkt nog perfect.

Mai stopt hem in haar rugzak en loopt naar de keuken. Mama kijkt op als ze Mai hoort. ‘Goedemorgen, lieverd’, zegt ze lachend. Ze knikt naar de rugzak die over Mai’s schouder hangt. ‘Ga je ergens heen?’

Mai denkt na. Zal ze mama vertellen over haar plan? Nee, beter van niet.

‘Ja, ik ga foto’s maken om te oefenen.’ Het is niet helemaal een leugen, maar Mai voelt zich toch een beetje schuldig. ‘Is dat goed?’, vraagt ze voorzichtig.

Mama knikt. ‘Maar niet te diep het mangrovebos in gaan, hè?’

De visvijver ligt aan de rand van het dorp. Het is een hele grote rechthoekige bak water, ingegraven in de grond. Hier en daar staan wat bomen en struiken rond de vijver. Er vliegen veel verschillende insecten en vogels. Mai zet haar handen in haar zij. Tja, waar moet ze beginnen? Voorzichtig nadert ze de oever.

In het modderige gras ziet ze verschillende voetafdrukken. Aha! De dief moet natuurlijk ook voetafdrukken achtergelaten hebben! Maar welke zijn dan van de dief?

Langzaam loopt ze de hele oever langs. Hier en daar maakt ze wat foto’s. Er zijn ontzettend veel voetafdrukken.

Ze slaakt een diepe zucht. Dit wordt moeilijker dan ze had gedacht. Een gevoel van hopeloosheid komt op.

Maar dan ziet ze ineens iets anders tussen alle voetafdrukken. Dat lijken wel... sporen van een kat? Snel loopt ze ernaartoe. Ja, het zijn echt pootafdrukken van een kat.

Mai maakt er een foto van. De afdrukken lijken wel groot voor een huiskat. En gaan die sporen nou het water in? Katten houden toch helemaal niet van zwemmen? Katten houden wel van vis... Zou een kat vissen vangen uit de vijver?

Mai kijkt goed rond, maar ziet nergens een kat. Ze weet wel dat katten vooral in de avond actief zijn. En dieven ook. Beter om vanavond nog eens terug te komen.

Die avond doet Mai heel zachtjes de voordeur open. Het is donker buiten, maar de maan geeft genoeg licht om nog een paar meter te zien. Mai zoekt naar de aan-knop op haar zaklamp.

‘Waar ga jij heen?’

Mai verstijft van de schrik en laat bijna haar zaklamp vallen. Haar hart bonkt hard en ze draait zich snel om. Arun kijkt haar vragend aan. Mai zucht, opgelucht. Gelukkig is het niet haar moeder!

Arun opent zijn mond. ‘Shhh!’, sust Mai en zwaait met haar handen. ‘Ik, eh, ik ga naar de visvijver. Om foto’s te maken.’

Arun kijkt Mai verbaasd aan. ‘Zo laat nog? Mag dat van mama en papa?’

Mai bijt op haar lip en twijfelt. Moet ze Arun het hele verhaal vertellen? Misschien kan hij wel helpen. Fluisterend vertelt Mai over de visboer en haar plan om de echte dader te vinden. ‘Als je heel stil bent mag je mee.’

Arun’s ogen worden groot van opwindning. ‘Ja, ik wil helpen. Ik zal stil zijn, beloofd.’

Niet veel later komen Mai en Arun aan bij de visvijver. Het donkere water glinstert in het maanlicht.

‘En nu?’ Arun kijkt Mai vragend aan.

‘Nu gaan we op zoek naar aanwijzingen.’

Mai wijst met de zaklamp naar de oever. ‘Daar heb ik vanochtend sporen gezien. Daar moeten die van de echte dader ook tussen zitten.’

Samen dalen ze af naar het water. De voetsporen zijn nog duidelijk te zien. Het lijken er zelfs wel meer geworden. Speurend lopen Arun en Mai rond de vijver.

Dan hoort Mai iets ritselen. Snel richt ze de zaklamp. Twee ronde lichtjes schijnen terug. Daar, aan de linkerkant van de vijver, staat een kat.

‘Arun!’, roept Mai zachtjes. ‘Kijk.’

‘Is dat een luipaard?’ Arun’s stem trilt.

Mai rolt haar ogen. ‘Nee joh, daar is deze kat veel te klein voor. Maar hij lijkt wel groter dan een huiskat... We moeten dichterbij zien te komen.’

Voordat ze een stap kunnen zetten duikt de kat het water in. Zo stil mogelijk sluipen ze naar waar de kat stond. Mai tuurt in het pikzwarte water. Hij is nu wel lang onder water. Kunnen katten eigenlijk wel zwemmen?

Net als Mai zich zorgen begint te maken, duikt de kat weer op. Hij zwemt naar de oever en klimt uit het water.

Nu kunnen ze hem beter bekijken. De kat is groter dan een normale huiskat. Hij is bruingrijs gekleurd met zwarte strepen en vlekken, een zalmroze neusje en witte snorharen.

En daar, in de bek van de kat, zitten twee grote vissen. Dit is de visdief!

‘Hier’, zegt Mai en ze drukt de zaklamp in Arun’s handen. Voorzichtig pakt Mai de camera uit haar tas. ‘Hou de zaklamp op hem gericht’, fluistert ze naar Arun. Vastberaden richt ze de camera. Klik! Mai bekijkt de foto op het scherm.

Helaas is deze onscherp. Ze richt de camera nog een keer, maar dan draait de kat zich om. Hij loopt richting het mangrovebos, de vissen nog steeds stevig in de bek.

‘Waar zou hij naartoe gaan?’ Arun kijkt de kat achterna. Goede vraag, denkt Mai. ‘Laten we hem volgen.’

Mai doet de camera terug in haar tas. Op een afstand volgen ze de kat. Ze lopen steeds dieper het mangrovebos in. Krekels tjirpen hard en muggen zoemen om hun oren. De grond wordt alsmaar natter.

‘Ik krijg natte voeten’, klaagt Arun.

Mai haalt haar schouders op. ‘Die drogen wel weer. Kom, anders verliezen we hem uit het oog’, zegt Mai. Zo diep is Mai nog nooit in het mangrovebos geweest.

Dan zet de kat het op een rennen.

‘Snel!’, roept Mai. Ze pakt Arun’s hand en rent de kat achterna. Maar de kat is heel snel. Oh nee! Waar is hij heen?

‘Daar!’, roept Arun, en wijst naar een open plek in het bos. Mai ziet nog net een staart verdwijnen achter een boom.

Ze rennen verder en komen uit op een groot open veld. Overal in het veld liggen afgezaagde bomen. De grond hier is heel droog. De kat duikt onder een van de afgezaagde bomen. Mai en Arun kruipen dichterbij. Mai slaat haar handen voor haar mond. Daar, onder de boom, zit een nest! De kat legt de vissen neer en haar twee hongerige kittens beginnen meteen te eten.

Opgewonden kijken Mai en Arun elkaar aan. De gevangen vissen zijn voor haar jongen! Snel maakt ze een foto van de kat met haar kittens.

Mai kijkt om zich heen. Het is geen wonder dat de kat vissen moest stelen uit de vijver van de visboer. In het meertje naast het nest is bijna geen water meer. Het lijkt wel drooggepompt. Ze maakt nog wat foto’s van het veld

en denkt na. Als ze papa willen helpen, moeten ze vertellen dat de kat de dief is. Hoe zullen de visboer en de politie daarop reageren? Zouden ze de kat wat aandoen? Dat wil Mai echt niet!

‘Is dit genoeg bewijs?’, vraagt Arun aarzelend.

‘Ik hoop het’, antwoordt Mai.

Met een zwaar hoofd wordt Mai de volgende ochtend wakker. Vermoeid wrijft ze de slaap uit haar ogen. Ondanks de korte nacht is ze opgewekt. Ze hebben de echte dief gevonden! Nu moet de visboer wel geloven dat papa niet de dief was.

Maar wat voor kat was het precies? Mai barst van de nieuwsgierigheid.

In de woonkamer staat hun oude computer. Mai zet hem aan en meteen begint hij luid te brommen. Het opstarten duurt een eeuwigheid, maar uiteindelijk lukt het. Ze opent de browser en typt ‘vissende kat’. Als de pagina eenmaal geladen is, klikt ze snel op ‘afbeeldingen’. Er verschijnen veel plaatjes van allerlei soorten katten met vissen in hun bek.

Mai scrolt langzaam naar beneden. Nee, nee, nee... die lijken er allemaal niet op. Ja, die! Zalmroze neusje, bruingrijze vacht. Zwarte strepen en stippen. Dat moet hem zijn!

Ze klikt op het plaatje. In grote letters verschijnt ‘HET VISKAT PROJECT’ op haar scherm. Mai grinnikt. Viskat. Goede naam voor een vissende kat. Op de website staat veel informatie over de viskat. Gretig neemt ze alles door.

De viskat kan zijn korte staart gebruiken als roer onder water, leest ze. En als hij onderwater duikt, vouwen zijn oren zo stevig tegen zijn kop aan dat er geen water binnenkomt. Zijn klauwen hebben zelfs zwemvliezen! Hij heeft twee dikke lagen vacht. Daardoor blijft hij lekker droog

en warm, zelfs in het water. De viskat leeft in gebieden in Zuidoost-Azië met veel water.

Wow, dit is echt een speciale kat!

Maar hoe meer Mai te weten komt, hoe verdrietiger ze wordt. Het gaat niet goed met de viskat. Er zijn er steeds minder. Hun leefgebied wordt steeds kleiner. Mensen kappen het bos of bouwen dammen. Er is steeds minder eten voor de viskat. Geen wonder dat hij vis moet stelen uit de vijver.

Mai denkt terug aan het gekapte bos en aan de kittens onder de boom. Ze bijt op haar lip en fronst diep. Moet ze de politie wel vertellen over de viskat? Straks wil de visboer de kat iets aandoen... Maar als ze het niet vertelt, wat gaat er dan gebeuren met papa?

‘Mai, kom mee!’

Mai schrikt op uit haar gedachten. In de deuropening staat Arun, hijgend en met grote ogen. ‘Ik zag papa net met een agent meelopen naar het politiebureau!’, ratelt hij.

Mai’s hart begint te bonzen. Ze springt op, rent naar haar kamer en grist haar camera van de plank. ‘Kom, we gaan papa helpen!’, roept ze terwijl ze de deur uit stormt. Arun rent haar achterna.

Hijgend komen ze aan bij het politiebureau. Achter een hoge balie zit een jonge agent. Hij kijkt verschrikt op wanneer Mai en Arun het gebouw binnenrennen.

‘We weten wie de visdief is!’, barst Mai uit. ‘Het was niet onze vader, maar een viskat. We hebben het zelf gezien. En ik heb foto’s!’

Arun knikt snel. ‘Ja meneer, dus laten jullie papa nu vrij?’, vraagt Arun.

Mai haalt de camera uit haar tas en drukt hem in de handen van de agent. 'Kijk maar!'

De agent schudt zijn hoofd en zet de camera neer op het bureau. 'Denk je dat ik dat geloof?', zegt hij lachend. Hij staat op en wijst naar de deur. 'Jullie vader wordt op dit moment verhoord. Dus jullie hebben hier helemaal niks te zoeken.'

'Maar...', protesteert Mai.

'Niks maar, wegwezen!', onderbreekt de agent haar.

De moed zinkt Mai in de schoenen. Wat kunnen ze nu nog doen? Als de agent niet eens haar foto's wil bekijken...

Net als Mai zich omdraait gaat er een deur achter het bureau van de agent open. 'Wat is al dit lawaai?', klinkt een diepe stem.

Een lange, stevige man stapt de deur uit. Hij heeft een kaal hoofd en een dikke grijze snor. Verschillende medailles zitten op de borst van zijn jas gespeld. Dit moet de politiechef zijn!

De jongere agent opent zijn mond, maar Mai is sneller. 'We komen bewijzen dat onze vader niet de visdief is. Het is een viskat die de vissen vangt!'

Mai grist haar camera van het bureau. De jonge agent lacht. Weer opent hij zijn mond om iets te zeggen.

Maar dan steekt de politiechef snel zijn hand op. 'Een viskat, zeg je? Weet je dat zeker?', vraagt hij.

Mai knikt hevig. 'Ja, ik heb het vanochtend opgezocht, en hier heb ik het bewijs.'

Ze geeft de camera aan de politiechef. Aandachtig blaadt hij door de foto's. 'De viskat... Die kwam hier vroeger veel voor, maar nu bijna niet meer. Waar heb je deze foto gemaakt?', vraagt de politiechef. Hij toont Mai de foto van het veld met alle gekapte bomen.

'Diep in het mangrovebos', antwoordt Arun.

De politiechef wrijft met zijn hand over zijn kin. 'Hmm, de viskat is een bedreigde diersoort. Dat betekent dat we hun leefgebied moeten beschermen, zeker als er jongen zijn. Ik weet ook niet of het kappen van het bos daar eigenlijk wel mag', zegt hij bedachtzaam.

'Kunt u dat stoppen? We moeten ervoor zorgen dat ze veilig blijft!', zegt Mai.

De politiechef denkt na. 'Dat is vaak heel lastig', zegt hij uiteindelijk. 'Maar mijn nichtje is boswachter. Van haar heb ik ook over de viskat geleerd. Zij werkt veel samen met een onderzoeker die heel veel weet van bedreigde diersoorten. Misschien kunnen zij helpen om de viskat hier te beschermen. Ik zal haar zo direct bellen.'

Wow, dat zou gaaf zijn!, denkt Mai. Ze stuitert bijna van opwindning. Misschien kan ze de onderzoeker wel helpen om de viskat weer terug te brengen naar dit gebied. Ze wil niets liever dan zorgen dat de viskat en haar jongen veilig zijn.

Nou ja, bijna niets...

'En papa?', vraagt Mai voorzichtig.

De politiechef kijkt Mai vragend aan. 'Wie? Oh, maak je maar geen zorgen! We waren al klaar met het verhoor. Het is duidelijk dat jullie vader niet schuldig is. Maar we moeten wel zorgen dat er geen vis meer wordt gestolen. De visboer moet natuurlijk ook zijn geld verdienen', zegt hij.

Mai zucht van opluchting. Ze heeft zich zo'n zorgen gemaakt! En nu lijkt het erop dat zowel papa als de viskat veilig zullen zijn.

'Wat doen jullie hier?', vraagt iemand. Mai en Arun kijken op. Daar staat papa in de deuropening! Mai vliegt hem in de armen.

‘Je mag trots zijn op je kinderen’, zegt de politiechef met een lach. ‘Ze hebben bewezen dat een viskat de vissen heeft gestolen.’

Met grote ogen kijkt papa Mai en Arun aan. ‘Wat hebben jullie allemaal uitgespookt?’, vraagt papa.

Mai grinnikt en haalt haar schouders op. Dan begint ze alles uit te leggen.

Een paar dagen later komen het nichtje van de politiechef en de onderzoeker aan in het dorp. Trots laat Mai haar de foto’s van de viskat zien.

‘Dit is fantastisch nieuws!’, roept de onderzoeker. Haar ogen twinkelen van opwinding. ‘Met deze foto’s hebben we bewijs dat de viskat hier nog steeds leeft. Dat betekent dat we actie kunnen ondernemen om zijn leefgebied te beschermen en te herstellen. Dat is niet alleen goed voor de viskat, maar ook voor alle mensen hier. Als het slecht gaat met deze kattensoort, gaat het slecht met de natuur. Maar gelukkig kunnen we het samen herstellen. Helpen jullie mee?’

Mai knikt enthousiast. Ze voelt zich ontzettend trots. Niet alleen is papa vrij, ook hebben zij en Arun ervoor gezorgd dat de viskat beter beschermd gaat worden. Vanaf nu is de viskat haar lievelingsdier!

Dit verhaal is gebaseerd op Future For Nature Award winnaar Tiasa Adhya.

Het leven van Tiasa draait om de vissende kat, een zeldzame wilde kat die dol is op water en vis. Ze werkt samen met lokale mensen om het leefgebied van deze bijzondere kat te beschermen. Dankzij haar werk leren steeds meer mensen hoe belangrijk de vissende kat is voor de natuur. Wil je meer leren over Tiasa? Scan de QR-code voor meer informatie en een spreekbeurtpakket.

